

NOTITIE

Project:	Vleermuisinspectie Blijde Boorschapkerk en omliggende woningen
Opdrachtgever:	Gemeente Kerkrade
Projectnummer:	NL KE-806.005
Datum:	2 november 2020

De gemeente Kerkrade is voornemens de Blijde Boorschapkerk en de omliggende woningen aan de Directeur van der Mühlenlaan 50, 52 en de woningen aan de Directeur Geurtsstraat 11 en 11a te slopen. Een toetsing van de voorgenomen sloop aan de Wet natuurbescherming is noodzakelijk. Echter, gezien de aard van het complex is slechts een mogelijke verblijfsfunctie voor vleermuizen (alle inheemse soorten zijn streng beschermd) in het geding. Daarom is ervoor gekozen een vleermuisinspectie uit te voeren om de daadwerkelijke geschiktheid van de gebouwen voor vleermuizen te achterhalen. Voorliggende notitie vormt daarvan het resultaat. Het onderzoeksgebied is hieronder aangeduid.



Figuur 1: Locatie Blijde Boorschapkerk en omliggende woningen aan de noordzijde van het Rolduckerveld.

De buitenmuren van het kerkgebouw zijn opgemetseld uit natuursteen. Zowel het kerkgebouw als de kerktoren hebben een platte dakconstructie. De hoogte van het kerkgebouw bedraagt circa 10 meter en de hoogte van de kerktoren circa 25 meter. Figuren 2 en 3 geven een impressie van de het kerkgebouw. De aangelegen woningen zijn uit baksteen opgetrokken en bestaan uit één woonlaag. De woningen aan de Directeur van der Mühlenlaan 50 en 52 en de woning aan de Directeur Geurtsstraat 11a hebben een platte dakconstructie. De woning aan Directeur Geurtsstraat 11 heeft een spitse dakconstructie welke is belegd met dakpannen. Zie figuren 4 en 5 voor een impressie van de aangelegen woningen.

Binnen het onderzoeksgebied zijn enkele volwassen bomen aanwezig. Overige opgaande begroeiing bestaat rond de aanwezige bebouwing. De directe omgeving van het onderzoeksgebied bestaat uit openbaar groen/grasveld en verhardingen (parkeerplaats/trottoir/wegen). De ruimere omgeving bestaat uit woonwijken ten noord, zuiden en westen van het onderzoeksgebied. Ten oosten van het onderzoeksgebied bevindt zich het 'Berenbos' en enkele agrarische percelen.

Onderzoeksmethode

Op 21 en 28 oktober 2020 is het onderzoeksgebied bezocht door dhr. R.J.H. Snijders (vleermuisdeskundige). Tijdens het bezoek op 20 oktober waren de weersomstandigheden bewolkt met af en toe regen, met een temperatuur van 11,5 °C en een windkracht van circa 3 Bft. Tijdens het veldbezoek op 28 oktober waren de weersomstandigheden wisselend bewolkt, droog, met een temperatuur van 14 °C en een windkracht van 4 Bft.

Tijdens de veldbezoeken is de bebouwing en de opgaande vegetatie binnen de projectlocatie geïnspecteerd op geschiktheid als verblijfplaats voor vleermuizen. Hierbij is gekeken naar de aanwezigheid van voor vleermuizen geschikte en toegankelijke ruimtes spouwmuren, ruimtes in de dakconstructie en ruimtes achter gevelbetimmering en holten/scheuren in bomen. Tijdens de inspectie op 21 oktober zijn de kerktoeren en de kerkzolder, voor zover toegankelijk, onderzocht op sporen die duiden op (recent) gebruik door vleermuizen (uitwerpselen en prooi-resten). De kelder van het kerkgebouw was tijdens de inspectie niet toegankelijk, deze ruimte is daarom niet onderzocht. Voor de inspectie is gebruik gemaakt van een sterke zaklamp.

Resultaten

De resultaten van de inspecties zijn hieronder puntsgewijs benoemd:

- Het kerkgebouw en de klokkentoren zijn uitgevoerd met spouwmuur. De buitenmuren van het kerkgebouw en de klokkentoren zijn opgetrokken uit gemetselde natuursteen met een dakrand van betonblokken. Het metselwerk en de dakrand zijn plaatselijk bekend gescheurd of beschadigd (zie figuur 6 en 7 voor een impressie). Het is mogelijk dat vleermuizen via deze scheuren/gaten toegang kunnen krijgen tot achtergelegen ruimten in de spouwmuur of de dakconstructie.
- Het zuidelijk deel van het kerkgebouw is lager en heeft een platte dakconstructie. Het dak is hier afgewerkt met een aluminium daktrim die niet geheel aansluit op de buitenmuur (zie figuur 8). Het is mogelijk dat vleermuizen via de openingen tussen de daktrim en de buitenmuur toegang kunnen krijgen tot de spouwmuur en/of de dakconstructie.
- Tussen de klokkentoren en het kerkgebouw bevindt zich een brede dilatatievoeg (zie figuur 9). Deze dilatatievoeg is toegankelijk voor vleermuizen. Het is mogelijk dat vleermuizen via deze dilatatievoeg verder toegang kunnen krijgen tot interne ruimten zoals de spouwmuur en de dakconstructie.
- De binnen het onderzoeksgebied aanwezige woningen zijn uitgevoerd met spouwmuur. De dakconstructies van deze woningen zijn afgewerkt met aluminium daktrims, boeiboorden of gootbetimmering (zie figuur 10 en 11 voor een impressie). Deze afwerkingen sluiten vaak slecht aan en vertonen kieren met de buitenmuur die voldoende groot zijn voor vleermuizen om doorheen te kruipen. De ruimten tussen de boeiboorden en gootbetimmeringen kunnen als zodanig functioneren als verblijfplaats voor vleermuizen. Ook kunnen vleermuizen via deze openingen toegang krijgen tot de spouwmuur en/of de dakconstructie van deze woningen.
- Bij de interne inspectie van de kerktoeren en de kerkzolder zijn geen vleermuizen aangetroffen. Evenmin bestaan aanwijzingen gevonden voor actueel of recent gebruik door vleermuizen. Aangenomen mag worden dat de kerkzolder en de klokkentoren niet door vleermuizen worden gebruikt.
- De binnen de projectlocatie aanwezige bomen vertonen geen holten of scheuren welke geschikt zijn als verblijfplaats voor vleermuizen.

Conclusie

De bebouwing binnen het onderzoeksgebied voorziet in interne ruimten die geschikt zijn als verblijfplaats voor vleermuizen. Het betreft spouwmuren en mogelijk ruimtes in de dakconstructie. Deze interne ruimten zijn voor vleermuizen toegankelijk via onder andere beschadigingen aan de buitenmuren van het kerkgebouw, een open dilatatievoeg tussen het kerkgebouw en de klokkentoren en spleten/kieren langs de dakafwerking en van het kerkgebouw en de aangelegen woningen. Op grond van de kenmerken van deze interne ruimten (nauw/spleetvormig), in combinatie met de verdere bouwtechnische kenmerken van de bebouwing (grotendeels platte dakconstructie), en tevens het stedelijk karakter van de omgeving, biedt het onderzoeksgebied vooral potentie voor de Gewone dwergvleermuis en de Ruige dwergvleermuis.

De ruimten in de spouwmuur en in de dakconstructie bieden een voldoende temperatuurbuffer om te kunnen fungeren als kraam- en winterverblijf. Daarnaast zijn deze ruimten geschikt als zomer- en paarverblijf. Daarnaast zijn deze ruimten geschikt als zomer- en paarverblijf. Vanwege de forse omvang en hoogte van het kerkgebouw en de klokkentoren moet eveneens gerekend worden met de mogelijke aanwezigheid van massa-winterverblijven van de Gewone dwergvleermuis. De opgaande vegetatie binnen het onderzoeksgebied vertoont geen holten noch scheuren die geschikt zijn als verblijfplaats voor vleermuizen. Aanwezigheid van boom bewonende vleermuissoorten kan daarom worden uitgesloten.

Gelet op de bovenstaande bevindingen kan niet worden uitgesloten dat het onderzoeksgebied een functie vervult voor vleermuizen. Gezien de potenties van de bebouwing moet vooral gerekend worden met de aanwezigheid van kraam-, zomer-, paar- en (massa-)winterverblijfplaatsen van de Gewone dwergvleermuis en de Ruige dwergvleermuis. Nader soortgericht onderzoek is noodzakelijk om de volledige functionaliteit van de te slopen panden voor vleermuizen te kunnen achterhalen en zo te kunnen voldoen aan de zorgplicht uit artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming. Op basis van de vleermuisinspectie kan dus (helaas) nog niks worden uitgesloten.



Figuur 2: Kerkgebouw en klokkentoren gezien vanuit westelijke richting.



Figuur 3: Kerkgebouw gezien vanuit oostelijke richting.



Figuur 4: Woningen Directeur van der Mühlenlaan nrs 50 en 52.



Figuur 5: Woning Directeur Geurtsstraat 11.



Figuur 6: Schade aan metselwerk en de betonnen dakrand aan de zuidwesthoek van het kerkgebouw.



Figuur 7: scheurvorming in de buitenmuur boven de raampartij in de noordgevel van het kerkgebouw.



Figuur 8: Aluminium daktrim bij plat dak zuidelijk deel van het kerkgebouw.



Figuur 9: Open dilatatievoeg tussen kerkgebouw en klokkentoren.



Figuur 10: Kierende boeiboorden bij de aangelegen woningen.



Figuur 11: Ruimtes tussen boeiboorden en buitenmuur.

Opgesteld door:

ir. Martijn Blas
adviseur ecologie